

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-5488/1

Podgorica, 19.04.2021. godine

MINISTARSTVO PRAVDE, LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA
-n/r ministra, gospodina dr Vladimira Leposavića -

Poštovani gospodine Leposaviću,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama krivičnog Zakonika Crne Gore*,
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Dostavljeni Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore usklađen je sa međunarodnim pravom, Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (EKLJP), Konvencijom Ujedinjenih Nacija o pravima djeteta iz 1989. godine, te Konvencijom Savjeta Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja iz 2007. godine (Lanzarot Konvencija).

Cilj donošenja ovog zakona je potreba hitne socijalno-kriminološke profilakse u društvenim uslovima kada postoji neodložna potreba preventivnog djelovanja na potencijalne učinioce krivičnih djela protiv polnih sloboda i posebne zaštite djece.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o analizi uticaja propisa u djelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da za implementaciju ovog Predloga zakona, nije potrebno obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava u Budžetu Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja nema primjedbi na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore*.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Miloško Spajić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Ustav Crne Gore u članu 74 sadrži odredbe koje se odnose na prava djeteta, te garantuje da dijete uživa prava i slobode primjereno njegovom uzrastu i zrelosti, ali i da se djetetu jemči posebna zaštita od psihičkog, fizičkog, ekonomskog i svakog drugog iskorišćavanja ili zloupotrebe. Evropska konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u čl. 2 garantuje pravo na život kojim se štiti fizički i psihički integritet ličnosti. Posebni zaštitni objekat ovog prava predstavlja fizički i psihički integritet djece. Prava na fizički i psihički integritet djece zaštićena su Konvencijom Ujedinjenih Nacija o pravima djeteta iz 1989. godine, te Konvencijom Savjeta Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja iz 2007. godine (Lanzarot Konvencija). U Krivičnom zakoniku Crne Gore, djetetom se smatra lice koje nije navršilo četrnaest godina. Maloljetnikom se smatra lice koje je navršilo četrnaest godina, a nije navršilo osamnaest godina, dok se maloljetnim licem smatra lice koje nije navršilo osamnaest godina. Maloljetna lica, naročito djeca, zaslužuju najviši stepen pažnje državnih organa, koji su dužni da njihova prava poštuju, štite i promovišu.

Predloženim izmjenama i dopunama obuhvaćena su sva krivična djela protiv polne slobode iz Glave osamnaeste Krivičnog zakonika Crne Gore, a koja za zaštitni objekat imaju djecu i nemoćna lica. Za sva od navedenih krivičnih djela predloženo je usvajanje strožih kazni zatvora.

Posebno, za krivična djela silovanje, obljuba nad nemoćnim licem, obljuba sa djetetom i obljuba zloupotrebom položaja, predložena je mogućnost da učinilac nekog od ovih krivičnih djela bude kažnjen kaznom dugotrajnog zatvora u trajanju od četrdeset godina. Ovo je najstroža kazna koju domaće krivično zakonodavstvo predviđa za najteža krivična djela.

Izrada zakona uslovljena je nepredviđenom, novonastalom potrebom hitne socijalno-kriminološke profilakse u društvenim uslovima kada postoje urgentni razlozi preventivnog djelovanja na potencijalne učinioce krivičnih djela protiv polnih sloboda i posebne zaštite djece.

Ne usvajanjem ovog Predloga zakona, važile bi isti kazneni rasponi za najteža krivična djela koja za zaštitni objekat imaju djecu i nemoćna lica.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Cilj donošenja ovog zakona je potreba hitne socijalno-kriminološke profilakse u društvenim uslovima kada postoji neodložna potreba preventivnog djelovanja na potencijalne učinioce krivičnih djela protiv polnih sloboda i posebne zaštite djece. Predlog zakona ima za cilj preventivno djelovanje na potencijalne učinioce krivičnih djela i posebnu zaštitu djece.

Predloženim izmjenama i dopunama obuhvaćena su sva krivična djela protiv polne slobode iz Glave osamnaeste Krivičnog zakonika Crne Gore, a koja za zaštitni objekat imaju djecu i nemoćna lica. Za sva od navedenih krivičnih djela predloženo je usvajanje strožih kazni zatvora. Posebno, za krivična djela silovanje, obljuba nad nemoćnim licem, obljuba sa djetetom i obljuba zloupotrebom položaja, predložena je mogućnost da učinilac nekog od ovih krivičnih djela bude kažnjen kaznom dugotrajnog zatvora u trajanju od četrdeset godina. Ovo je najstroža kazna koju domaće krivično zakonodavstvo predviđa za najteža krivična djela.

Na inicijativu Kabineta Predsjednika Vlade Crne Gore od 12. aprila 2021. godine, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava bez odlaganja je pristupilo izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore, u cilju maksimalnog pooštavanja kazni zatvora zaprijećenih za krivična djela protiv polne slobode koja su učinjena prema djeci i nemoćnim licima.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulativnu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

U cilju stvaranja što efikasnijeg pravnog okvira, donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore omogućuje se usklađivanje sa međunarodnim standardima iz oblasti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i jedinstvenim poretkom Crne Gore.

Donošenje ovog zakona pooštavanje zapriječenih kazni da bi se uticalo na određena ljudska ponašanja krivičnim delima istovremeno predviđajući za njih kaznu, odnosno neku drugu krivičnu sankciju uz očekivanje da će se određeni članovi uzdržati od vršenja ponašanja koja su proglašena krivičnim djelima.

Opcija donošenja zakona je preferirana opcija u pogledu prevencije određenih ljudskih ponašanja uz očekivanje da će se određeni članovi društva uzdržati od vršenja ponašanja koja su proglašena krivičnim djelima.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Donošenjem zakona omogućuje se usklađivanje sa međunarodnim standardima iz oblasti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i jedinstvenim poretkom Crne Gore. Uticaće na prevenciju u pogledu određenih ljudskih ponašanja uz očekivanje da će se određeni članovi uzdržati od vršenja ponašanja koja su proglašena krivičnim djelima.

Donošenjem zakona neće se stvoriti troškovi građanima i privredi.

Donošenjem ovog zakona neće se stvoriti administrativna opterećenja i biznis barijere.

Donošenjem ovog zakona neće se stvoriti opterećenja novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju ovog zakona iz Budžeta nije potrebno obezbjeđivati dodatna sredstva.

Za implementaciju ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstva jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda.

Za implementaciju ovog zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Za implementaciju ovog zakona nijesu neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno za narednu fiskalnu godinu.

Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

Implementacijom ovog zakona neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

Kada je u pitanju metodologija obračuna finansijskih izdataka/prihoda, radi se o krivično materijalnom pravu koje proglašava određena ljudska ponašanja krivičnim delima istovremeno predviđajući za njih kaznu, odnosno neku drugu krivičnu sankciju. Njegov cilj jeste da se deluje na ponašanje čoveka. Društvo putem krivičnog prava izražava svoje očekivanje da će se njegovi članovi uzdržati od vršenja ponašanja koja su proglašena krivičnim djelima.

Nisu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda budući da je cilj Predlog zakona generalna prevencija odnosno uticaj na druge da ne čine krivična djela.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Nije korišćena eksterna ekspertska podrška.

Nije sprovedena javna rasprava. Na inicijativu Kabineta Predsjednika Vlade Crne Gore od 12. aprila 2021. godine, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava bez odlaganja je pristupilo izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore. Predlog zakona će nakon utvrđivanja od strane Vlade Crne Gore, biti upućen Skupštini Crne Gore radi donošenja po hitnom postupku iz razloga navedenih u Obrazloženju Predloga zakona. Naime, nije neophodno posebno upoznavanje javnosti sa predloženim izmjenama krivičnih odredbi, te se zakonodavni rokovi i postupak javne rasprave upodobljava nepredviđenim, novonastalim okolnostima i javnom interesu preventivnog djelovanja na potencijalne učinioce krivičnih djela i posebnu zaštitu djece.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za sprovođenja ovog zakona.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva jeste broj izrečenih kazni.

Za monitoring propisa je nadležno Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava.

Podgorica, 16.4.2021. godine

MINISTAR
dr Vladimir Leposavić

